

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

та особливостями менеджменту суб'єктів господарювання. У 2014 році відбулося різке падіння прибутку підприємств: загальний фінансовий результат по харчовій промисловості став від'ємним. Така зміна прибутковості діяльності дає підстави стверджувати про те, що саме системні ризики, підсилюючи дію один одного (за рахунок багатоаспектної дії та ефекту мультиплікації) стали причиною цього. Дана теза впливає з того, що унікальні ризики, діючи в межах великої системи (харчова промисловість) в умовах олігополітичного або конкурентного ринків не мають істотного впливу на систему в цілому, а реалізація їх на конкретних підприємствах компенсується за рахунок підвищення ефективності діяльності та отримання додаткових вигід іншими суб'єктами господарювання.

Рис. 1 — Динаміка прибутку до оподаткування підприємств харчової промисловості України, млн. грн.

Вважається, що системними ризиками управляти майже не можливо, але це справедливо лише у частині активного впливу на ризикоутворюючі чинники. Управління даними ризиками можливе лише у вигляді адаптації до нових умов, створених системними ризиками. Відповідно, ті суб'єкти господарювання, які адаптуються скоріше, і будуть мати конкурентні переваги порівняно з іншими. Слід однак зазначити, що процес адаптації до нових умов з

огляду на необхідність вживання радикальних заходів (значне скорочення витрат, пошук нових ринків тощо) є вкрай витратним та вимагатиме від підприємств значних ресурсів. З огляду на це, найбільш ефективним механізмом такої адаптації може вважатися швидка реакція на реалізацію системних ризиків, що потребує високої кваліфікації ризик-менеджменту підприємства, а також попередньо розробленої програми відповідних заходів та формування значних резервів (грошових) в умовах стабільної економічної ситуації (у передкризові періоди). Це дозволить значно зменшити негативний вплив системних ризиків у кризовий період за рахунок певного зниження ефективності діяльності в періоди стабільної економічної ситуації.

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ

**Вігуржиська С. Ю., канд. екон. наук, доцент, Колесник В. І. канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Оцінка впливу виробничих об'єктів у межах конкретного регіону повинна здійснюватися на основі системно-статичних досліджень процесів розподілу та накопичення забруднень з урахуванням їх обсягів, природно-кліматичних та метеорологічних умов. Така діяльність потребує створення дієвого економічного механізму ресурсозбереження і охорони середовища, проведення економіко-екологічної паспортизації промислових підприємств і об'єктивної оцінки техногенних навантажень на природні екосистеми. Теоретична і практична складність рішення названих задач пов'язана з необхідністю об'єднання в математичній моделі значної кількості досить різнорідних показників, що характеризують виробничо-технологічну діяльність, стан і динаміку екосистеми, соціально-демографічні умови регіону та ін.

Метод економічного моделювання техногенного впливу базується на інтегральній економічній оцінці соціально-екологічної шкоди, нанесеної конкретному регіону. При цьому враховуються витрати, пов'язані з відновленням зруйнованих біогеоценозів, очищення водойм, втрати врожаю, зниження працездатності населення і зростання витрат на охорону здоров'я тощо. Соціально-екологічні характеристики, вартісна оцінка яких утруднена або неможлива, визначаються в натуральних одиницях і включаються в модель у якості обмежень (вимоги до збереження ландшафтів, заповідників, водойм).

При розрахунку збитку координати об'єкта-реципієнта задаються точкою (якщо об'єкт розглядається як зосереджений) або певною множиною точок, що описують просторовий об'єкт (поле, населений пункт, ліс, річка). Кожна точка розглядається як центр елементарної ділянки, в межах якого відхилення розрахункових параметрів від середнього рівня не враховується. Крок дискретизації визначається виходячи з необхідної точності розрахунку. Залежність збитку (ступеня деградації об'єкта) від рівня концентрації забруднення задається у вигляді таблиць або функціональних залежностей, отриманих на основі нормативно-довідкових, літературних або дослідних даних.

Економіко-екологічне моделювання дозволяє провести оцінку регіональних екосистем за рівнем небезпечності забруднюючої впливу як в умовах стаціонарного виробничого впливу, так і в умовах різних аварійних ситуацій (викиди, протоки, аварії на транспорті та ін). Розглядаються економіко-екологічні моделі можуть використовуватися як для науково-практичних розрахунків, так і при розробці ситуаційних завдань, тренажерів і ділових ігор.

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Фомічова К. Б., здобувач

Одеська національна академія харчових технологій

Інтенсифікація сільського господарства, яка відбувається в усьому світі, виснажує природні ресурси, без яких ведення агровиробництва неможливе. Необхідність збереження навколишнього середовища і забезпечення населення якісними продуктами харчування актуалізує пошук та використання нових альтернативних інтенсивних моделей сільськогосподарської діяльності, в основі яких лежить концепція одержання високоякісного врожаю без шкоди довкіллю завдяки вивченню і врахуванню природних процесів. Категорія якості і безпеки харчових продуктів сьогодні в світі є однією із центральних проблем формування продовольчої безпеки будь-якої держави. У кожній державі ринок безпечного продовольства має свою назву відповідно до технології виробництва. На світовому ринку органічну продукцію поділяють на чотири типи, залежно від того, як була вирощена продукція, вона може належати до стовідсотково органічної, органічної, зробленої із органічних інгредієнтів, або органічної менш ніж на 70 % [1].

За даними провідних організацій з питань органічної продукції (IFOAM, FiBL, The Datamonitor Group) загальний обіг органічної продукції в 2010 р сягав понад 60 млрд дол., загальна площа земель, що використовуються для органічного виробництва досягла 37,2 млн га, а загальна кількість зайнятих — 1,8 млн виробників з різних країн світу. За прогнозами до 2020 р обсяги цього ринку сягнуть 200...250 млрд дол. Лише в країнах ЄС кількість «органічних» господарств за останні 15 років зростає більше, ніж у 20 разів [1].

До регіонів з найбільшими площами сільськогосподарських земель, що обробляються органічно, відносяться Австралія та Океанія (понад 12 млн га), Європа (понад 8 млн га) та Латинська Америка (понад 8 млн га). Найбільші площі земель, зайнятих під органічне виробництво в Європі мають Іспанія (1,1 млн га), Італія (1 млн га) та Німеччина (0,9 млн га). Європейською країною з найбільшою кількістю підприємств, які займаються виробництвом органічної продукції, є Італія (понад 44 тис. виробників). Лідерами органічного виробництва

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ КРИЗИ	
Шалений В. А.	263
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНОГЕННОГО ВПЛИВУ НА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ	
Вігуржиська С. Ю., Колесник В. І.	265
ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	
Фомічова К. Б.	266
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС — ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Крупіна С. В.	268
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Шешеловський М. І.	270
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	
Кордзая Н. Р., Єгоров Б. В.	271
ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ BRC, IFS У ТОРГІВЕЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Мардар М. Р., Устенко І. А., Кручек О. А.	273
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КАШ МИТТЄВОГО ПРИГОТУВАННЯ У ХАРЧУВАННІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	
Мардар М. Р., Статєва М. С.	275
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО АГРОМАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г. М.	276
БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Бондаренко С. А.	278
ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ У ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ НА РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Мартієнко А. І.	280
ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ПЕРЕДУМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТІВ У ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ	
Удовиця О. Ф.	282
НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИНОГРАДАРСТВІ	
Каламан О. Б.	283
РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРІВ ПОТОКОВО-ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ СКЛАДІВ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Чабаров В. О., Неделков О. В.	285
ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ткачук Т. І., Павленко Г. М., Чернушенко І. О.	287
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	
Руммо В. В.	288
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: УЯВНА І РЕАЛЬНА	
Буряченко М. В.	289
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Буряченко М. В.	290

СЕКЦІЯ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКО-АКСІОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ	
Лар'яновський І. С.	292
ІДЕАЛ ТА ІДЕАЛЬНЕ В СТРУКТУРІ САМОІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Стояно О. О.	294
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Орлова В. О.	295
СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНО-ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ	
Осадча І. А.	297
МАТЕРІАЛИ АРХІВІВ УСБУ ТА ДАОО — ОСНОВНА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОГО ТЕРОРУ В ОДЕСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ У 1920 р	
Шишко О. Г.	299
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
Бородін В. М., Максимчук Б. В.	301

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова